

Рік першокниги. Сільський репортаж

ка. Бажання заволодіти багату на ті часи Пересопницею змушувало воювати один з одним руських князів. М. І. Теодорович із точністю літописця називає імена всіх князів, причетних до цих міжусобиць. Лише про одного князя, що правив у Пересопниці найдовше, автор пише як про достойного правителя й хороброго воїна:

«В начале 13 века удельным князем в Пересопнице является Мстислав Ярославович Немой, который княжил здесь долгое время. Несмотря на разные беспорядки, происходившие на Волыни. В 1224 году, когда впервые появились на Руси татары, многие русские князья открыли против них поход. В числе этих князей находился Мстислав Пересопницкий. На берегу речки Калки произошла битва. Мстислав, по словам летописи, «муж силы необыкновенной», дрался в рядах ратников совместно с Данилом Галицким». Там він був поранений і незабаром помер. Але

саме Мстислав Ярославович, котрий правив у Пересопниці понад 30 років, як вважають дослідники, побудував відомий монастир Різдва Пресвятої Богородиці, де було переписане відоме Пересопницьке Євангеліє. Сьогодні на місці, де знаходився монастир, стоїть хрест.

«Когда Волынь вместе с Литвою вошла в состав Польши, то Пересопница стала принадлежать к числу поместьев великокняжеского, а потом королевского двора польского и вошла в состав Луцкого повета. В 1505 году Пересопница королем польским Александром была отдана Федору, князю Чарторыйскому. С тех пор до 1773 года Пересопница принадлежала роду князей Чарторыйских», – пише М. І. Теодорович. Князі Чарторийські сповідували православну віру й долучилися до перепису Пересопницького Євангелія тим, що фінансували

його. Архімандрит Григорій переклав Євангеліє на живу українську мову, а переписував його попович Михайло Василієвич. Для цього знадобилося 7 років.

Однак були й такі представники роду Чарторийських, які перейшли у католицизм і сприяли руйнації монастиря Різдва Пресвятої Богородиці. За їхнім наказом монастир розібрали, а будівельні матеріали відвезли у Клевань, де звели єзуїтський костел. Отак від історичного пересопницького монастиря Різдва Пресвятої Богородиці вже на початку XVII століття нічого не залишилось. Однак нині археологи мають намір провести тут дослідження, відкрити фундамент, щоб показати його туристам. І місцеві жителі вірять, що поява туристичного маршруту «Пересопниця» вдихне нове життя у їхнє старе депресивне село.

ВИДАННЯ ПЕРЕСОПНИЦЬКОГО ЄВАНГЕЛІЯ

– крок до об'єднання слов'янських народів

Згідно з планом заходів святкування 450-річчя з часу створення Пересопницького Євангелія, затвердженим Кабінетом Міністрів України, у серпні 2011 року в селищі Пересопниця має відбутися зустріч президентів п'яти православних слов'янських країн (Білорусі, Болгарії, Росії, Сербії та України).

За словами голови Рівненської облдержадміністрації (основного організатора проекту) Василя Берташа, п'ять розділів Книги репрезентуватимуть п'ять слов'янських мов (українська, російська, білоруська, болгарська, сербська). А п'ять президентів разом поставлять крапку у проекті: їм надішлють по одній чистій сторінці з майбутнього видання Євангелія, аби, заповнивши її, лідери країн долучилися до новітнього перевидання цього знаменитого релігійного твору.

Це дасть можливість підняти статус події до рівня міжнародної і об'єднаної. Адже врешті Пересопницьке Євангеліє з'явиться в новій мовній редакції кожної з п'яти країн. «Значною мірою – це крок до об'єднання слов'янських народів. Зустріч президентів, яка відбудеться в 2011 році на Рівненщині, – вагома для України подія», – зазначив народний депутат України Петро Мельник після вчорашнього друкування першої сторінки книги (9 листопада 2010 року, м. Буча). «Завдяки святкуванню 450-річчя Пересопницького Євангелія Пересопниця знову отримала перспективу розвитку», – зауважив заступник голови Рівненської облдержадміністрації Олексій Губанов, додавши, що заплановані на 2011 рік заходи привернуть увагу українців, народів сусідніх країн і всього світу до Пересопницького Євангелія і відродять у такий спосіб його славне історичне минуле.

До речі, розсилання запрошень п'яти слов'янським президентам і відповідно чистих сторінок із майбутньої Першокниги планується в січні-лютому 2011 року, однак за наявності відповідного фінансового підґрунтя.

Юлія ЦИРФА.

9 листопада 2010 року в редакційно-видавничому комплексі підприємства «АДЕФ-Україна» віддруковано перший аркуш нової редакції Пересопницького Євангелія – «Пересопницьке Євангеліє. Вітки та сьогодні». Відбулося це дійство

у присутності вельми поважних гостей: Президента України (1994–2005 рр.) Леоніда Кучми (власне, саме він натиснув на «пуск» та запустив друкарську машину у присутності журналістів), видатних науковців, культурних та громадських діячів України, представників української діаспори. «Народ України створив цей шедевр. Наше завдання – зробити його доступним для сучасників та прийдешніх поколінь», – сказав Леонід Кучма.

Оновлена книга є поєднанням зменшених зображень оригінальних текстів, доповнених транслітерацією та редакцією сучасною українською мовою, що дає унікальну можливість прочитати Пересопницьке Євангеліє кожній людині, яка цікавиться історією формування Української держави та її мови.

На запитання журналістів, яку матеріальну цінність має нова книга та скільки доведеться заплатити охочим її придбати, науковці відповіли: «Як можна оцінити вартість багаторічної роботи, створюючи унікальний шедевр? Ця робота – безцінна!» За зовсім мізерного накладу – 200 примірників, Пересопницьке Євангеліє буде доступним лише для обраних як подарунок. «Це не економічний і не політичний проект, це – об'єднаний проект. Про гроші тут ніхто навіть і не каже», – додав Леонід Кучма. Однак обіцяють із вартістю все-таки визначитися та створити більш «народний» варіант Євангелія, доступний широкому загалові.

Ольга ПРОКОПЧУК.